

LAUKAAN KUNTA

Lupa- ja valvontalautakunta
PL 6
41341 LAUKAA

PÄÄTÖS

Maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisessa lupa-asiaassa

Dnro: 579/11.01.00.01/2024

Kokouspäivä: 11.12.2024

Julkaisupäivä: 18.12.2024

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 29 §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaiseen hakemukseen, joka koskee kalliokiviaineksen louhintaa ja murskaamista Takamaan kallioalueella Laukaan kunnassa Savion kylässä kiinteistöllä Takamaa 410-411-5-92. Kyseessä on olemassa oleva toiminta, joka ei sijoitu pohjavesialueelle. Lupaa haetaan viideksitoista vuodeksi, toiminnalle haetaan lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Maanrakennus Koskela Oy
Vironkoskentie 95
42870 Kotala
Y-tunnus: 1652448-2

Yhteyshenkilö: Reijo Koskela
p: 0400 775 000, s-posti: reijo.koskela@pp.inet.fi

Laitoksen sijainti: N=6901735, E=451482 (ETRS-TM35FIN)

KIINTEISTÖN OMISTAJA

██████████
██████████
██████████

VOIMASSA OLEVAT LUVAT

Toiminnalla on voimassa oleva Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan 26.5.2011 Tapion Tiet ja Ojat Oy:lle myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa, joka on siirtynyt Maanrakennus Koskela Oy:lle 15.5.2014. Toiminnalla on voimassa oleva Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan 29.2.2017 § 38 myöntämä maa-aineslupa, jota on muutettu lupalautakunnan 23.1.2019 § 4 antamalla päätöksellä. Maa-aineslupa on voimassa 9.5.2027 saakka.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTEET

Toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n sekä kyseisen lain liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c) ja e) perusteella.

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisistä syistä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a) ja b) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomaisen käsittelemään hakemuksen mukaisen ympäristölupa-asian. MAL (555/1981) 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomaisen ratkaisemaan MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaiset yhdessä käsiteltävät hakemukset.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 29.9.2024.

MAL 21 § JA YSL 199 § MUKAISEN HAKEMUKSEN PERUSTELUT SEKÄ ESITYS VAKUUDEKSI

Toiminnan aloittamiselle haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen lainvoimaiseksi tuloa. Toimintaa toteutetaan tässä suunnitelmassa esitetyllä tavalla sekä lupaehtojen mukaisesti. Aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä mikäli lupaehtoihin tulisi muutoksia, voidaan ottotoimintaa tarvittaessa rajoittaa tai muuten järjestellä. Mikäli lupaa ei myönnettäisi, ei hakemuksen mukaisen toiminnan lopettamiseen liity sellaisia tarvittavia välittömiä lopettamistoimenpiteitä, joita ei voisi huomioida lupaehtojissa.

Alueella on jo pitkään harjoitettu maa- ja kiviainesten ottotoimintaa, ja toiminta on muokannut ottoaluetta luonnontilaisesta. Toiminnan jatkaminen suunnitelman mukaisesti tukee alueen kivivarojen tehokasta hyödyntämistä, eikä estä alueen kaavoituksen mukaista jatkokäyttömahdollisuuksia. Toiminta toteutetaan ja mahdollisiin ympäristöriskeihin on varauduttu tässä suunnitelmassa esitetyllä tavalla.

TOIMINNAN KUVAUS

Maanrakennus Koskela Oy hakee lupaa 15 vuodeksi yhteensä 710 000 m³:n maa-ainesten ottoon ja maisemoinnin suorittamiseen. Ottamisalueen pinta-ala on 7,31 ha.

Yhteislupaa haetaan maa-ainesotolle (maa-aineslupa) sekä kallion louhinnalle ja louheen murskaukselle (ympäristölupa). Lupaa haetaan 15 vuodeksi. Alue on avattu ja tässä suunnitelmassa sitä on tarkoitus laajentaa. Alueelta on jo louhittu ja murskattu kallioulouhetta. Toiminta on muodostunut osaksi alueen maankäyttöä.

Pidennetty lupa-aika mahdollistaa kiviaineksen ottamisen suunnitelmallisuutta ja siten tukee osaltaan kestäväää ja järkevää luonnon raaka-aineiden käyttöä. Alueella on jo pitkään harjoitettu maa- ja kiviainesten ottotoimintaa, ja toiminta on muokannut ottoaluetta luonnontilaisesta. Toiminnan jatkaminen suunnitelman mukaisesti tukee alueen kivivarojen tehokasta hyödyntämistä eikä estä alueen kaavoituksen mukaisia jatkokäyttömahdollisuuksia. Toiminta toteutetaan ja mahdollisiin ympäristöriskeihin varaudutaan tässä suunnitelmassa esitetyllä tavalla.

Aineksen ottaminen tapahtuu vuosien 2024-2039 aikana. Alin suunniteltu otto-taso on N 2000 +132,00. Louhinta tehdään luiskakaltevuuteen n. 6:1 tai 5:1. Luiskat muotoillaan ylijäämämailla kaltevuuteen 1:1,5. Ylijäämämaita käytetään tarpeen ja tilanteen mukaan koko luiskattavan alueen osalle. Tarvittavia puhtaita ylijäämämaita voidaan tuoda myös ulkopuolelta.

Kaivun aikana syntyvät jyrkät luiskat suojataan lippusiimalla ja osin teräsverkkoaidalla. Alueen rajapaalut ja korkeusmerkit rakennetaan luvan myöntämisen jälkeen.

Alueen nykytila

Alue sijaitsee Laukaan keskustasta 20 km etelään ja Lievestuoreen keskustasta 7 km länteen valtatie 9 eteläpuolella. Metsolahden kylän kyläkeskukseen on matkaa idän suuntaan 1,5 km. Lähin osoite on Kuopiontie 906, Laukaa. Tästä kohti lähtee kaakkoon alueelle johtavan metsäautotien risteys. Matka kohteeseen on noin 750 metriä. Kulku alueelle siirtyy tulevaisuudessa tietoimituksessa (MMLm/1510/33/2024) määritellyyn kartan osoittamaan paikkaan. Tie rakennetaan profiiltaan loivaksi raskaanliikenteen käyttöä varten. Alueelle ulkopuolelta tuotavia maa-aineksia käytetään näiden rakenteiden tekoon.

Lähin rakennus on yli 500 metrin etäisyydellä ottamisalueen rajasta pohjoiskoilliseen kiinteistöllä [REDACTED]. Etäisyyttä kuvaava 500 metrin kaari on merkitty suunnitelmapiiirustuksiin.

Keski-Suomen maakuntakaavassa suunnitelma-alueeseen kohdistuvia merkintöjä on ainoastaan biotaloutteen tukeutuva alue. Mitään muita kaavoja ei kohdistu suunnitelma-alueeseen.

Pohjakartta

Kohdealueen alkutilannekartta perustuu Inno-CAD Oy:n tekemään ortoilmakuvaukseen sekä GNSS-mittaukseen. Tulokset on esitetty ETRS-TM35FIN koordinaatistossa sekä korkeusjärjestelmässä N 2000. Maastomallinnuksessa on käytetty ilmakuvatun alueen ulkopuolella sekä peitteisillä alueilla hyväksi myös Maanmittauslaitoksen maastotietokannan korkeusmallia. Korkeusmalli perustuu tarkalla laserkeilauksella aikaansaatuun jatkuvaan maastomallipintaan,

josta on tuotettu maanpinnan korkeudet 2 metrin ruutuun. Maanpinnan korkeus vaihtelee kohdealueella välillä +133...+153.

Alueen luonnonolot

Ottamisalueen laajennuksen osalta ympäristö on puolukka- ja kanervatyypin sekametsä valtaista metsämaata. Alueen maaperä on kallioperäistä ja sen puusto on osin vähäistä tai harvaksi hakattua. Muutoin alue on avuttua ja rajautuu olemassa olevaan ottoalueeseen. Ottamisalueen rajasta lähimpiin lampiin / järviin / vesiesiintymiin välimatkat ovat lyhimmillään seuraavat:

- Leppävesi idässä 570 metriä
- Sammakkolampi eteläkaakossa 1 700 metriä
- Pieni Ilvesjärvi lounaassa 980 metriä
- Kaakkolampi luoteessa 300 metriä

Aineksen ottamistoiminta

Aineksen ottaminen tapahtuu vuosien 2024-2039 aikana. Kaivusyvytydet ja suunta ilmenevät suunnitelmakartasta.

Yhteislupahakemuksessa on tarkoitus laajentaa aluetta idän suuntaan. Aiemman oton perusteella kallion päällä on pintamaata keskimäärin noin 1,5 metrin paksuudelta. Kun pintamaat on poistettu, leikattavia kallioaineksia olisi koko ottamisalueella noin 710 000 m³ ktr, jolle määrälle lupaa myös haetaan. Ottamisalueen pinta-ala on 7,31 hehtaaria ja louhinta-alueen 7,31 hehtaaria. Valmiiden tuotteiden varastokasat sijoitetaan louhinta-alueen länsipuolelle. Niitä voidaan louhinnan edetessä sijoittaa myös louhoksen sisälle.

Alin suunniteltu ottotaso on N 2000 +132,00. Ottamissuunnitelma esitetään suunnitelmakartoissa. Kaivu/louhintasuuntanuolet ovat ohjeellisia. Mahdollisten hulevesien lammikoituminen estetään irtilouhitun pinnan muotoilulla. Ottamisalueen pintavedet kulkeutuvat suunnitelma-alueen länsireunassa olevaan / parannettavaan selkeytysaltaaseen ja sitä kautta suotautumaan alueen pohjoispuoliseen maastoon. Ottoalueen länsipuolelle rakennetaan maa-aineksille tukitoiminta- ja varastoalue. Louhinta niveltyy alueen eteläpuolisen maa-ainesoton kanssa.

Louhinta- ja murskauslaitos

Louhintaa ja murskausta tehtäisiin keskimäärin 1-3 kertaa vuodessa noin 2-6 viikkoa kerrallaan, jolloin räjäytyksiä suoritetaan keskimäärin 1-3 kertaa per murskauskerta.

Toiminta ajat:

- Räjäytystyöt ma-pe klo 8.00-18.00, vuotuinen toiminta-aika 12 pv/v
- Kallion poraus ma-pe klo 7.00- 22.00, vuotuinen toiminta-aika 30 pv/v
- Louheen rikotus ma-pe klo 7.00-22.00, vuotuinen toiminta-aika 90 pv/v
- Murskaus ma-pe klo 7.00-22.00, vuotuinen toiminta-aika 90 pv/v
- Kuormaus ja kuljetukset ma-pe klo 6.00-22.00, vuotuinen toiminta-aika 300 pv/v

Kuormaamista ja kuljetuksia tehtäisiin poikkeuksellisesti esim. tienpidollisista syistä tarvittaessa myös viikonloppuisin. Mahdollisia viikonloppukuljetuksia perustellaan sillä, että kiviaineksia saatetaan tarvita jatkuvasti mm. soratiestön ym. infran kunnossapitoon.

Toiminnot ja meluvaikutukset vaihtelevat toiminnan aikana jonkin verran. Toimintajakso aloitetaan räjähdysreikien porauksella, jonka jälkeen reikiin asetaan räjäytyspanokset. Räjäytyksen jälkeen suurimmat lohkareet pienitään kaivinkoneeseen asennetulla hydraulisella iskuvasaralla. Ennen räjäytystä ja sen jälkeen on varoajat, jolloin alueella ei ole muuta toimintaa.

Murskauslaitos on yleensä kaksi- tai kolmivaiheinen ja koostuu esi-, väli-, ja jälkimurskaimista, hihnakuljettimista ja seuloista. Käyttöenergialtaan laitoksia on kahdenlaisia. Laitos voi olla polttomoottorikäyttöinen tai vaihtoehtoisesti käyttöenergiana on sähkö, jolloin laitokseen kuuluu sähköntuotantoa varten aggregaatti. Murskattavan louheen syöttö tehdään kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla. Valmiit tuotteet kuljetetaan alueelta kuorma-autolla. Murskattua kiviainesta ajetaan pyöräkuormaajalla myös varastokasoihin.

Murskauslaitos sijoitetaan alueen pohjatasolle lähelle louhittavaa kallion rinnausta. Tällöin kuljetus- ja kuormaumatka ja samalla aiheutuva melu ja päästöt ovat pienimmät. Louhinnan edetessä murskauslaitoksen sijainti vaihtelee.

Alueen keskimääräinen louhintamäärä olisi vuosittain noin 55 000 m³ltr ja maksimi 83 000 m³ltr. Koko lupa-ajan louhittava määrä olisi noin 710 000 m³ltr. Louhintamäärään vaikuttaa oleellisesti kysyntä. Mikäli alueella on lupa-ajan päättyessä vielä otettavaa ainesta, tullaan alueelle hakemaan jatkolupa.

Kalliomurskeen keskimääräinen vuosituotantomäärä on 143 000 t ja maksimi vuosituotantomäärä 215 000 t, alueelle varastoidaan yleensä arvioitu vuoden tarve kerrallaan.

Murskauksessa syntyvien kiviainesten varastokasat sijoitettaisiin mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman lähelle murskauslaitosta, varastokasojen sijoittelulla estettäisiin myös pöly- ja melupäästöjen leviämistä ympäristöön.

Polttoaineiden ja kemikaalien kulutus ja varastointi

Raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t tai m ³ /v)	Maksimikulutus(t tai m ³ /v)	Varastointipaikka
Polttoöljy	131	198	
Öljyt	0,1 1,0	3	
Voiteluaineet	0,1-1,0	3	
Kemiitti	11-44	62	Ei varastoida alueella
Vesi	5-30	50	

Syntyvät jätteet ja niiden käsittely

Jätteenimike	Arvioitu määrä (kg/v)	Käsittely- tai hyödyntämistapa	Toimituspaikka

Sekajäte	300	Kerätään jäteasti- aan	L&T Teollisuuspalve- lut/Pirkanmaan Jätehuolto Oy
Rautaromu	500	Kerätään alueella	Pirkanmaan Uusiometalli Oy/ Virtain Metallinkierrätys Oy/ Romu Virrat Oy

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Toiminnasta aiheutuu raskasta liikennettä 5-35 käyntiä/vrk:ssa. Alueelle johtavan tieyhteyden lähin osoite on Kuopiontie 906, Laukaa. Tältä kohdin lähtee metsäautotie kaakkoon, josta loppumatka kohteeseen on n. 750 m. Kulku alueelle siirtyy tulevaisuudessa tietöimituksessa määritettyyn paikkaan. Tie toiminta-alueelle on murskepintainen.

Jälkityöt ja maisemointi

Materiaalin oton jälkeen alueen pohja tasoitetaan. Alueen luiskat luiskataan, kaltevuuteen 1:1,5. Metsitys tapahtuu luontaisesti. Mikäli luontainen metsittyminen pitkittyy, täydennetään metsitystä sekametsän uudistuksella. Arvio alueen jälkitoimenpiteiden kustannuksista on 14 000 €.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Kallion porauksessa tulee jossain määrin kivipölyä, joka laskehtii maahan pääosin alle sadan metrin säteellä. Pölyn, melun ja tärinän yhteisvaikutukset murskausjaksojen aikana voivat ajoittain vaikuttaa negatiivisesti viihtyisyyteen ottoalueen välittömässä läheisyydessä, mutta vaikutukset kohdistuvat rajoitetulle alueelle. Melun ohjearvojen ei tehtyjen selvitysten perusteella arvioida ylittävän lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Räjähdyksestä kuuluu satunnaisesti räjähdysääniä, jotka ovat kuultavissa lähitaloissa. Kallion murskauksen äänet kuuluvat lähialueelle.

Murskaustoiminnan vaikutusalueella ei sijaitse luonnonsuojelukohteita, joiden arvoihin toiminnalla olisi huomattavia vaikutuksia. Toiminnalla ei arvioida olevan pysyviä vaikutuksia ympäröivään luontoon eikä ympäröivän luonnon monimuotoisuuteen. Murskaustoiminnalla ei arvioida olevan poikkeavia vaikutuksia ympäröivään luontoon eikä ympäröivän luonnon monimuotoisuuteen. Murskaustoiminnalla ei arvioida olevan ottotoiminnasta poikkeavia vaikutuksia maaperään ja pohjaveteen. Alueelta kuljetettavan maa-ainesten ajo kuormittaa jonkin verran lähiteitä.

Ympäristövaikutuksia vähennetään hakemuksessa esitetyillä toimenpiteillä. Toimenpiteet ympäristöhaittojen vähentämiseksi ja onnettomuuksien estämiseksi sekä toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailu hoidetaan viranomais-ten vaatimassa laajuudessa.

Tiedot melusta, tärinästä ja päästöt ilmaan

Louhintatyössä ja murskauslaitoksella melua syntyy porauksesta, räjäytyksistä, murskauksesta, kuormauksesta ja raskaasta liikenteestä. Murskauslaitoksen suurimmat melulähteet ovat kiviaineksen rikotuslaitteet, murskaimet, seurlasto sekä kuljettimet.

Melu vähenee osin ympäröivään maastoon. Murskekasojen sijoittelulla, louhinnan etenemissuuntien valinnalla, laitteistojen valinnolla sekä laitteiston koteloineilla pyritään minimoimaan meluvaikutuksia. Murskauslaitoksen melun leviämistä rajoitetaan kiviainesten varastokasoilla. Murskattavan kiviaineksen pudotuskorkeutta murskaimiin voidaan tarvittaessa myös pienentää.

Porausmelu on korkeataajuista, mikä lisää sen häiritsevyyttä. Toisaalta korkeataajuisen melu vaimenee nopeasti, eikä näin ollen leviä kauas. Räjähdyksistä syntyvä melu on kertaluonteista ja lyhytkestoista. Tärinää ja sen ympäristöhaittoja voidaan lieventää optimaalisella ominaispanostuksella sekä valitsemalla louhinnan etenemissuunta ympäristö huomioon ottaen, mikäli mahdollista.

Työkoneiden ja kuljetuskaluston peruutushälyttimistä syntyvä ääni saattaa kantautua lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Työsuojelulainsäädäntö kuitenkin määrää näiden olemassaolon, joten niitä ei voida rajoittaa.

Louhinta-, murskausaseman toiminnasta aiheutuu pölyä. Pölyvaikutus rajoittuu aseman välittömään läheisyyteen. Pölyhaittoja vähennetään louhinta- ja kiviainekasojen sijoittelulla sekä tarvittaessa rakennettavien meluvallien avulla. Poravaunut on varustettu pölynkeräyslaitteistolla. Murskauslaitoksen pölyäviä kohteita ovat kuljettimien päät, seulat sekä kiviaineksen syöttö.

Pölyä syntyy itse murskauslaitoksesta, kiviaineksen käsittelystä sekä varastoinnista, kuormauksesta ja liikennöinnistä laitosalueella. Murskauslaitoksen pölyävät kohteet sekä tarvittaessa kuormat, varastokasat ja syöttimeen kipattava louhe kastellaan vedellä. Käytettävä vesi saadaan alueelle rakennettavasta käyttövesialtaasta. Alueelle on rakennettu kastelukaivo. Kuljetusteiden pölyämistä voidaan tarvittaessa estää myös suolaamalla.

Päästöt ilmaan

Päästö	Päästölähde	Päästön määrä (t/v)
Hiukkaset (sis. pöly)	Alueen toiminnot	0,07
Typen oksidit (NO _x)	Alueen toiminnot	2,90
Rikkidioksidi (SO ₂)	Alueen toiminnot	0,45
Hiilidioksidi (CO ₂)	Alueen toiminnot	356

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön sekä esitetyt suojelutoimet

Vaikutukset yleiseen terveyteen ja ihmisten terveyteen

Alueen läheisyydessä ei ole asutusta, vaikutukset vähäiset. Murskaustoiminnasta ja räjäytyksistä aiheutuvasta melusta ja tärinästä ei aiheudu merkittävää viihtyisyyshaittaa.

Toiminnan vaikutukset ympäristöön ovat lähinnä pöly- ja meluhaittoja, jotka ovat ajallisesti rajoitettuja ja myös leviämisalueen kannalta rajallisia. Louhintaa ja murskausta tehtäisiin keskimäärin 1-3 kertaa vuodessa noin 2-6 viikkoa kerrallaan jolloin räjäytyksiä suoritettaisiin 1-2 kertaa per murskauskerta.

Muina aikoina melua tulisi vain kuljetuskaluston ja kuormauksessa käytettävän pyöräkuormaajan liikenteestä, eikä sekään olisi jatkuvaa. Liikenteessä koituvaa melua on hyvin vähäistä muuhun toimintaan verrattuna. Toiminnan jälkeen vaikutukset ympäristöön lakkaisivat.

Pahin melu syntyy poravaunusta, kun se on kallion päällä. Porausmelu on korkeataajuisista, mikä lisää sen häiritsevyyttä. Toisaalta korkeataajuisen melun vaimenee nopeasti, eikä näin ollen leviä kauas. Porausten kesto olisi kuitenkin melko lyhyt.

Vaikutukset luontoon ja luontoarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Alue on maa-ainesten ottamisaluetta ja metsätaloustaloudessa olevaa metsää. Ottamistoiminnalla ei ole normaalitoiminnassa merkittäviä vaikutuksia ympäristöön. Laajentuvalla alueella maisema muuttuu. Toiminnalla ei ajoittaisen melun ja pölyämisen lisäksi ole muita toimenpiteitä vaativia vaikutuksia alueen luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin, vaikutukset rakennettuun ympäristöön ehkäistään edellä kuvatuilla tavoilla.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Toiminnalla ei ole vaikutuksia vesistöihin eikä niiden käyttöön. Ottamisalueen pintavedet kulkeutuvat suunnitelma-alueen länsireunassa olevaan / parannettavaan selkeytysaltaaseen ja suotautuvat sitä kautta alueen pohjoispuoliseen maastoon. Laskeutusallas tyhjenetään sen täytyessä. Valuma- ja hulevedet imeytetään irtilouhittuun kalliopohjaan ja ohjataan kanaalia pitkin erikseen tehtävään laskeutusaltaaseen, josta ne edelleen päättyvät kohti louhinta-alueen länsipuolella olevaa suota.

Ilmaan joutuvien pölypäästöjen vaikutukset

Vaikutukset ovat vähäiset. Päästöt syntyvät valtaosin murskauksesta, seulonnasta sekä työkoneista. Pöly jää pääosin toiminta-alueelle.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Vaikutukset ovat vähäiset, alue ei ole pohjavesialuetta. Mahdollisten sosiaalitoimien jätevedet johdetaan umpisäiliöön.

Toimittaessa maa-ainesten ottamissuunnitelman mukaisesti vähäistä suurempia vaikutuksia maaperään ja pohjaveteen ei ole.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

BAT:n ja BEP:n osalta todetaan, että parhaita torjuntakäytäntöjä päästöjen ehkäisemiseksi ovat kaluston riittävä uusiminen, oikea-aikaiset huoltotoimet, varastokasojen sijoittelu ja murskauslaitteiston sijoittaminen louhoksen pohjalle. Kaikki toiminnassa käytetyt koneet ja laitteet ovat normaalisti valmistettu ja kunnossa.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Riskiarviointi

Kaikki laitosalueella työskentelevät hakijan ja urakoitsijoiden työntekijät ovat tietoisia maa-ainesten ottoluvan ehdoista siinä laajuudessa, kuin ne heidän työtään koskevat. Alueella työskennellessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn.

Louhinnan ja murskauslaitoksen toiminnasta ei aiheudu haittaa pohjavedelle. Asema-alue ei kuulu pohjavesialueeseen. Maaperän likaantumisvaara aiheutuu alueella varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden vuotojen mahdollisuudesta sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen riskistä onnettomuus- ja häiriötilanteessa.

Murskauslaitoksen normaalista toiminnasta ei aiheudu haittaa pohja- ja pintavesille. Alue ei sijaitse pohjavesialueella. Maaperän likaantumisvaara aiheutuu alueella varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden, sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen vuotojen riskistä onnettomuus- ja häiriötilanteessa.

Toimet onnettomuuksien estämiseksi

Kevyttä polttoainetta säilytetään 2-vaippasäiliössä. Säiliöt on varustettu ylitäytönestimillä. Letkuston taitekohdat ja joustavat liitoskudokset ovat teräskudoksella vahvistettua letkua. Letkuston kuntoa seurataan viikoittain.

Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden koneiden kuntoon sekä öljyn ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Alueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä, jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingosta ilmoitetaan heti valvovalle viranomaisella sekä paikallisella pelastusyksikölle. Paikallinen ympäristöviranomainen tiedottaa tarvittaessa alueelliselle ympäristökeskukselle.

Toiminnan tarkkailu

Käyttö- ja päästötarkkailu hoidetaan lupamääräysten ja viranomaisten antamien ohjeiden mukaan. Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, Toiminnan yhteydessä suoritetaan aistinvaraista tarkkailua melun ja pölyn suhteen.

Hakemuksen liitteet:

1. Yleiskartta 1: 400 000
2. Sijaintikartta 1 1: 20 000
3. Suunnitelmapartta alkutilanne ja leikkaukset 1:2 000
4. Suunnitelmapartta lopputilanne ja leikkaukset 1:2 000
5. Naapurikiinteistöjen sijainti 1:20 000
6. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma
7. Kiinteistöjen rajamerkkien sijainti
8. Sijaintikartta 2 etäisyydet 1:20 000
9. Asemapiirros 1:2 000

10. Murskauslaitoksen periaatekuva
11. Päästölaskelmat
12. Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994
13. Kiinteistörekisterin karttaote
14. Yleisölle tarkoitettu tiivistelmä
15. Melumallinnus

TARKASTUKSET

Alueelle on tehty vuosittain maa-ainesten ottoon liittyvä tarkastus, ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaiseen säännölliseen valvontaan liittyvät tarkastukset on tehty viiden vuoden välein.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksista tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu 17.10. – 25.11.2024 välisenä aikana Laukaan kunnan verkkosivuilla www.laukaa.fi, sekä tiedotettu asianosaisia 16.10.2024 päivätyllä virkakirjeellä. Kuulutus lupahakemuksen vireilläolosta on julkaistu Laukaa-Konnevesi-lehdessä 17.10.2024.

Jätetyt muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei tullut kuulemiseen varattuna aikana yhtään muistutusta.

Pyydetyt lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto 22.11.2024:

Suunnitellulla alueella on jo aiemmin harjoitettu vastaavaa toimintaa, eikä tietoon ole tullut valituksia lähialueen asukkailta. Lupahakemuksessa ei ole selvitetty sijaitseeko lähialueella talousvesikaivoja. Toiminta ei saa vaarantaa alueella mahdollisesti olevien talousvesikaivojen veden laatua tai riittävyttä. Muuten ihmisten terveyteen mahdollisesti vaikuttavat tekijät on huomioitu hakemuksessa riittävällä tarkkuudella.

Hakijan vastine

Hakija toimitti vastineen annettuun lausuntoon 28.11.2024, jonka mukaan: Maanrakennus Koskela oy:llä ei ole tiedossa sellaisia otto-alueen läheisyydessä olevia talousvesikaivoja, joille lupahakemuksemme mukaisesta toiminnasta johtuen voisi aiheutua vaaraa.

LUPA- JA VALVONTALAUTAKUNNAN RATKAISU

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta myöntää Maanrakennus Koskela Oy:lle maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisen luvan hakemuksen mukaiseen toimintaan kiinteistölle Takamaa 410-411-5-92 sijoittuvaan kiviaineksen louhintaja murskaustoimintaan. Hakemuksesta poiketen lupa myönnetään kymmeneksi vuodeksi.

Hakijalle myönnetään MAL 21 §:n ja YSL 199 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tässä päätöksessä määrättyä vakuutta vastaan.

Toimintaa tulee harjoittaa maa-aines- ja ympäristölupahakemuksessa esitetyn mukaisesti ja tämän päätöksen lupamääräyksiä noudattaen.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toiminnan laajuus, toiminta-ajat, alueen maastomerkinnot

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä ottosuunnitelman mukaiselta alueelta on 710 000 k-m³. Vuosittainen kivimurskeen tuotantomäärä saa olla enintään 215 000 t. Ottamisalue saa olla enintään maa-ainesten ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen.

2. Ennen ottotoiminnan aloittamista alueelle tulee asentaa riittävästi korkotaso osoittavia korkeusmerkkejä. Ottamisalueen rajat tulee merkitä selkeästi maastoon. Ottoalueelle tulee sijoittaa taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvan haltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika. Ottamistoiminnassa syntyvät jyrkät rintaukset tulee rajata vähintään 1,5 m korkealla, säänkestävällä ja hyvin näkyvällä aidalla.

3. Maa-ainesten otto tulee toteuttaa ottamissuunnitelman mukaisesti. Alin sallittu ottotaso on +132,0 m (N2000). Ylimmän pohjavesitason ja alimman ottotason väliin on jätettävä vähintään 2 m vahvuinen suojakerros. Louhoksen pohja muotoillaan siten, ettei alueelle missään olosuhteissa lammikoidu haitallisesti pinta- tai pohjavesiä.

Pohjaveden pinnankorkeus ottoalueella tulee selvittää joko siihen sopivasta kaivosta tai asentamalla alueelle pohjavesiputki. Pohjaveden pinnankorkeutta tulee seurata vähintään kahdesti vuodessa riittävän suojakerrospaksuuden varmistamiseksi. Seurantatulokset tulee kirjata ylös.

4. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Poraus	ma-pe klo 7-21
Räjäytykset	ma-pe klo 8-18
Rikotus	ma-pe klo 8-18
Murskaus	ma-pe klo 7-22
Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe klo 6-22

Poikkeustapauksissa kuljetuksia saa tehdä lauantaisin 7.00—18.00 välisenä aikana. Louhintaa, rikotusta ja murskausta ei saa harjoittaa yhtä aikaa naapurikiinteistön toimijan (Sora-Manninen Oy) kanssa, vaan toiminnot on porrastettava eri ajanjaksoille. Arkipyhinä toimintaa ei saa harjoittaa. Toimintajakson aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Melu, värinä ja pöly

5. Toiminnasta aiheutuva melun A-painotettu keskiäänitaso (LA_{Aeq}) ei saa lähimillä asumiseen käytettävillä kiinteistöillä ylittää päivällä (klo 7-22) 55 dB ja

yöllä (klo 22-7) 50 dB. Lähimmillä loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä melutaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB.

6. Meluntorjunnassa tulee käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa (mm. esimurskaimen täyttösuppilon vaimentaminen kumimatolla, kuljettimien kotelointi, murskaimien moottorien vaimentaminen koteloinneilla). Kiviainesten syöttämisessä murskaimeen tulee käyttää mahdollisimman matalaa pudotuskorkeutta.

7. Aseman rakenteilla ja sijoittelulla on pyrittävä siihen, ettei voimakkain ääni lähde häiriintyvien kohteiden suuntaan. Melulähteet on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava alimmalle kohdalle toiminta-alueella. Lisäksi kiviseinämillä, murskekasojen sijoittelulla sekä lousinnan etenemissuuntien valinnoilla on pyrittävä minimoimaan meluvaikutusten leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan.

8. Asumiseen, loma-asutukseen tai oleskeluun käytettävillä alueilla eivät toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt saa ylittää hengitettävien hiukkasten (PM) osalta valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta (79/2017) annettua raja-arvoa $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (24 tunnin keskiarvo).

9. Toiminnanharjoittajan tulee varautua tarvittaviin toimiin laitoksen toiminnasta ja/tai ajoneuvoliikenteestä aiheutuvan pölyhaitan torjumiseen esim. kastelulla, kuormien ja varastokasojen peittämisellä, aseman sijoittamisella ja rakenteilla (mm. koteloinnilla), alueen rintauksilla ja tuotekasojen sijoittelulla. Pölylähteet on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Pölyntorjuntaan ei saa käyttää CaCl₂:a, NaCl:a, lipeää tai muita pohjavedelle tai maaperälle haitallisia kemikaaleja.

10. Räjähdykset on toteutettava siten, että samanaikaisesti räjähtävä räjähdysainemäärä on mahdollisimman pieni ja värinävaikutukset rajoittuvat mahdollisimman lähelle räjäytysaluetta. Räjähdyksistä on tiedotettava etukäteen lähi-alueella sijaitsevia kiinteistöjä.

Hulevesien johtaminen

11. Mikäli toiminta-alueen hulevedet aiheuttavat määränsä tai laatunsa takia vettymishaittaa tai epäilystä ympäristön pilaantumisesta, tulee niiden johtamisesta alueelta ja/tai laaduntarkkailusta tehdä tarkempi suunnitelma, joka on hyväksyttävä valvontaviranomaisella. Asemapiirrookseen tulee täydentää suunniteltu hulevesien johtamisreitti sekä laskeutusaltaan sijainti ennen tämän päätöksen mukaisen toiminnan aloittamista.

Maaperän ja pohjaveden suojele

12. Poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella toimintajaksojen ulkopuolella on kielletty. Toiminta-aikana alueella olevien polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä, jotka on varustettu ylitäytön estimillä. Säiliön tankkauslaitteiston tulee olla varustettu sulkuventtiilillä ja lukittavissa.

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Alueelle tulee varata imeytysturvetta tai muuta öljyn imeytykseen tarkoitettua ainetta.

Jätehuolto

13. Toiminnassa tulee ensisijaisesti vähentää syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista on jäte hyödynnettävä muulla tavoin, mm. energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista on jäte loppukäsiteltävä.

14. Toiminnassa syntyvät lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään. Jätteet on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu roskaantumista, hajuhaittaa tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa, tai ettei jätteiden hyödyntämismahdollisuuksia huononnetta. Roskaantunut alue on välittömästi puhdistettava.

15. Toiminnasta kertyvät vaaralliset jätteet tulee säilyttää erillään katetussa tiivispohjaisessa varastossa, niitä ei saa sekoittaa lajiltaan ja laadultaan muunlaiseen jätteeseen. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen ympäristöluvan omaavaan vastaanottoaikaan tai käsittelylaitokseen.

16. Toiminnasta syntyvät kaivannaisjätteet tulee hyödyntää kaivannaisjättesuunnitelman mukaisesti ottamisalueella. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

17. Onnettomuus- ja muita häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutuskalusto ja vuotojen imeytys- ja torjuntakalusto. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Mahdollisista öljy- yms. vahingoista, jotka saattavat aiheuttaa ympäristöhaittaa, on tehtävä viipymättä ilmoitus Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Vastuhenkilö

18. Toiminnanharjoittajan on nimettävä toiminnalle vastuhenkilö, jolla on kyseiseen tehtävään riittävä asiantuntemus, ja joka on perehtynyt toimintaa koskevaan maa-aines- ja ympäristölupaan. Vastuhenkilön nimi ja yhteystiedot on toimitettava kirjallisesti Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.

BAT

19. Toiminnanharjoittajan tulee seurata alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja laitoksen tulee käyttää toiminnassaan mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia teknisiä ratkaisuja, joilla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä.

Tarkkailu ja raportointi

20. Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, joka tulee pyydettyä esittää valvontaviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- murskausaseman tuotantotiedot ja käyntiajat
- räjäytysten ajankohdat ja käytetyt räjähdysaineet
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot
- toiminnassa muodostuneet jätteet ja niiden toimituspaikat
- häiriötilanteet ja onnettomuudet
- tiedot mahdollisesti tehdyistä melu-, pöly- ja tärinämittauksista
- pohjaveden pinnankorkeustiedot

Laitoksen on toimitettava vuosittain käyttöpäiväkirjan yhteenveto toiminnasta ympäristönsuojelun tietojärjestelmään YLVA:aan helmikuun loppuun mennessä.

Otetun kiviaineksen määrä tulee ilmoittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä Nottorekisteriin.

Alueen maisemointi

21. Alue tulee maisemoida turvalliseksi ja maisemaan sopivaksi. Alueen pohjatasolle tulee levittää kasvualustaksi n. 0,5 m kerros pintamaita tai vastaanotettua maa-ainesta. Rintaukset tulee luiskata vähintään kaltevuuteen 1:1,5. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja.

Mikäli alueen ulkopuolelta tuodaan maamassoja maisemointia varten, tulee suunnitelma niiden tarvittavasta määrästä, välivarastoinnista, laadusta ja alkuperästä esittää valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi ennen niiden alueelle vastaanottamista.

Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolella siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen. Alueelle istutetaan luontaisesti soveltuvaa puulajia (2500 kpl/ha) jollei luontaista tai metuttumista tapahdu. Suunnitelman mukainen maisemointi on suoritettava loppuun luvan voimassaoloaikana.

Tarkastukset

22. Toiminta-alueella on pidettävä hakijan pyynnöstä aloituskatselmus ennen toiminnan aloittamista sen jälkeen, kun alueen maastomerkinnot on tehty. Ototoiminnan päätyttyä luvan voimassaoloaikana pidetään loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

23. Toiminnan kannalta olennaisista muutoksista, pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta taikka toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee tehdä ilmoitus Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä lupaviranomaiselle suunnitelma vesiensuojelua, ilmansuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista.

Vieraslajit

24. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, ettei alueelle mahdollisesti vastaanotettavan maa-aineksen tai käytettävien työkoneneiden mukana pääse leviämään vieraslajeja. Alueelle mahdollisesti levinneet Euroopan unionin luetteloon kuuluvat haitalliset vieraslajit tai kansallisesti merkitykselliset haitalliset vieraslajit tulee alueelta tunnistaa ja asianmukaisesti hävittää tai niiden leviäminen estää.

Toiminnan aloittamista koskeva vakuus

25. Hakijan tulee asettaa toiminnan aloittamista koskevaksi MAL 21 §:n ja YSL 199 §:n mukaiseksi vakuudeksi 7 000 €, mikäli toiminta aloitetaan ennen kuin päätös saa lainvoiman. Tämän päätöksen mukaista toimintaa ei saa aloittaa, ennen kuin vakuus on asetettu ja valvontaviranomainen on sen hyväksynyt.

RATKAISUN PERUSTELUT

MAL 21 §:n ja YSL 199 §:n mukainen lupa

MAL 21 §:n ja YSL 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Määräys voi tarvittaessa koskea vain osaa haettua aluetta ja ajankohtaa, jolloin otamistoiminta tai siihen liittyvät muut toimenpiteet voidaan käynnistää.

Alueella on jo pitkään harjoitettu maa- ja kiviainesten ottotoimintaa, ja toiminta on muokannut ottoaluetta luonnontilaisesta. Mahdollisiin ympäristöriskeihin on varauduttu suunnitelmassa esitetyllä tavalla. MAL 21 §:n ja YSL 199 §:n mukaisen luvan myöntäminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, koska varastoidut maamassat ja paikalla olevat laitteistot voidaan siirtää pois.

Hakija ei ole tehnyt esitystä aloittamista koskevaksi vakuudeksi, joten se määrätään lupaviranomaisen toimesta kattamaan mahdolliset luvan muuttamisesta tai kumoamisesta aiheutuvat kustannukset.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:n mukaan Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön ranta-vyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Asian selvittäminen

Suojelualueet, suojellut lajit, erityisen tärkeät elinympäristöt; karttatar-kastelu

Karttatar-kastelujen perusteella lähimmät Natura 2000-kohteet ovat hankealueelta koilliseen n. 5 km:n päässä sijaitseva Alasuon Natura 2000-alue sekä länteen n.8 km:n päässä sijaitseva Kanavuori-Koskenvuori Natura 2000-alue. Horinvuoren yksityismaiden luonnonsuojelualue sijaitsee ottoalueesta n. 2 km:n päässä lounaaseen. Lähimmät pohjavesialueet ovat n. 3 km:n päässä hankealueelta luoteeseen sijaitseva Kapakkavuoren 2-luokan pohjavesialue ja n. 5 km:n päässä koilliseen sijaitseva Savion 2-luokan pohjavesialue. Lähimmät suojeltujen lajien (liito-orava) esiintymät sijaitsevat n. 800 m:n päässä itään ja pohjoiseen hankealueelta. Lähimmät metsälain 10 §:n nojalla rauhoitetut alueet sijaitsevat n. 600 m:n päässä itään (jyrkänne ja sen alusmetsä sekä karukkokangas) sekä n. 500 m:n päässä lounaaseen (pienvesistöjen välitön lähiympäristö).

Toiminnan luonne suhteessa luvan myöntämisen edellytyksiin

Kyseessä on olemassa oleva toiminta, alueen maisemakuva on jo muuttunut alkuperäisestä. Alue ei kuulu maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin kallio-, maisema- tai kulttuurimaisema-alueisiin. Alueella tai sen lähistöllä ei ole erikoisia luonnonesiintymiä, alue ei sijaitse pohjavesialueella tai sellaisen välittömässä läheisyydessä. Se ei myöskään sijaitse ranta-alueella. Huomioiden etäisyydet lähimpiin kiinteistöisiin, ei toiminta ennalta arvioiden aiheuta niiden kaivovesille laadullisia tai määrällisiä muutoksia.

Toiminta sijoittuu harvaan asutulle alueelle ja ottamisalue on rajattu siten, että lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat yli 500 m päässä. Päätöksessä on kuitenkin edellytetty noudatettavan MURAUUS-asetuksessa säädettyjä pölyn- ja melun torjuntakeinoja sekä toiminta-aikoja, jotka asetuksessa on velvoitettu noudatettavaksi, mikäli murskaamon tai toiminnan etäisyys asumiseen käytetävästä rakennuksesta tai melulle alttiista kohteesta on alle 500 metriä.

Toiminnasta on teetetty melumallinnus, jossa on otettu huomioon myös naapurikiinteistöllä harjoitettava kiviainestoiminta. Mallinuksen mukaan MURAUUS-asetuksessa esitetyt sallitut melutasot eivät ylitä kiviainestoiminnan johdosta. Mallinnus on tehty oletuksella, että kallion louhintaa sekä kiviaineksen rikotusta ja murskausta tehdään naapurikiinteistöillä eri aikaan, tämä toimintojen porrastaminen myös lupamääräyksenä.

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että harjoitettaessa toimintaa tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatettaessa annettuja määräyksiä, toiminta täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, jätelain, luonnonsuojelulain ja naapuruuksuhdelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Luvan voimassaolo

MAL 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Hakemuksessa ei ole esitetty sellaisia erityisiä syitä, jonka nojalla lupa voitaisiin myöntää 15 vuodeksi, hakemuksen laatu ei myöskään vastaa pitkäaikaiselta toiminnalta vaadittavaa suunnitelmaa, toiminta ei myöskään sijoitu maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottoon varatulle alueelle. Lupa on näillä perusteilla myönnetty 10 vuodeksi.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-4:

Lupamääräyksillä varmistetaan toiminnan harjoittaminen hakemuksen mukaisena ja hakemuksessa osoitetulla alueella. Kokonaisottomäärää toimintaa aikana (10 v) ei saa ylittää, vuosittainen kivimurskeen tuotantomäärä yksittäisinä vuosina saa olla enintään lupamääräyksessä esitetty. Tällä varmistetaan toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten pysyminen ennalta arvioituina.

Määräys alueen merkinnöistä ja aitaamisesta on annettu valvonnan helpottamiseksi sekä työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden edistämiseksi. Yhteystiedot alueella ovat tarpeen tiedonkulun turvaamiseksi.

Ympäristöministeriön julkaiseman oppaan (2023:30) Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön mukaan pohjavesialueiden ulkopuolisilla ottamisalueilla suojakerroksen paksuus ylimmän pohjavesitason ja maa-ainesten ottotason välillä tulee olla vähintään 1-2 m. Määräys alimmasta sallitusta ottotasosta ja suojakerroksen paksuudesta sekä louhoksen pohjan muotoilusta on annettu pohjaveden suojelemiseksi, lammikoitumisen ehkäisemiseksi sekä ottamissuunnitelman toteutumiseksi.

Määräys pohjaveden pinnankorkeuden seurannasta on annettu, koska toiminnanharjoittajan tulee olla tietoinen pohjaveden pinnantasosta riittävän pohjavettä suojaavan maakerroksen määrittämiseksi.

Tällä päätöksellä asetetut päivittäiset toiminta-ajat MURAUS-asetuksen mukaiset, vaikkakin toiminnan etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen on yli 500 m, ollen kuitenkin toiminnan loppuvaiheessa lähellä tätä. Toiminta-aikojen rajoittamisella on pyritty vähentämään toiminnasta aiheutuvaa naapuruuksuhdelain tarkoittamaa haittaa.

Pönttövuoren ja naapurikiinteistön Takamaan kallioalueiden toiminnan meluvaikutuksia kuvaava melumallinnus on toteutettu niin, että kahden toimijan meluavat toiminnot on porrastettu eri ajanjaksoille. Toiminta tulee näin myös toteuttaa, jotta melutasot ovat mallinnuksen mukaiset ja alittavat toiminnalle annetut melun raja-arvot.

Valvontaviranomaisella tulee olla tieto toimintajaksojen ajankohdasta mahdollista valvontaa sekä tiedotusta varten.

Lupamääräykset 5-10:

Lupamääräykset toiminnasta aiheutuvan melun rajoittamiseksi on annettu ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi. MURAUS-asetuksen 7 §:ssä on säädetty melutasoista. Nämä ohjearvot ovat melun enimmäistasoina lupamääräyksissä.

Hiukkaspäästöille on asetettu raja-arvo valtioneuvoston ilmanlaadusta antamassa asetuksessa 79/2017, tähän viitataan myös MURAUS-asetuksen 5 §:ssä. Tämä raja-arvo on lupamääräyksenä.

MURAUS- asetuksessa on esitetty toimenpiteitä toiminnan melu- ja pölypäästöjen rajoittamiseksi, nämä on esitetty soveltuvin osin lupamääräyksissä.

Lupamääräykset toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten rajoittamiseksi on annettu ympäristön viihtyisyyden ja ihmisten terveyden turvaamiseksi sekä tärinän osalta myös rakennetun ympäristön sekä kallioperän eheyden ja pohjaveden määrän ja laadun turvaamiseksi. Määräys räjäytyksistä tiedottamisesta on annettu, jotta lähialueen asukkaat voivat varautua niihin ennakolta.

Lupamääräys 11:

Määräys hulevesien johtamisesta on annettu vettymisen ja hulevesistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 12:

Lupamääräys poltto- ja voiteluaineiden ja ympäristölle vaarallisten aineiden varastoinnista ja käsittelystä sekä onnettomuustilanteisiin varautumisesta on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Määräys tiedottaa öljy- tai kemikaalivahingoista on annettu ympäristölle aiheutuvan vaaran välttämiseksi, vahingon rajoittamiseksi ja tarvittavan tiedonkulun varmistamiseksi.

Lupamääräykset 13-16:

Toiminnan jätehuoltoon koskevat lupamääräykset on annettu, jotta toiminta täyttää jätelain (646/2011) mukaiset vaatimukset, ja että toiminnan jätehuolto on järjestetty jätehuollon periaatteena olevan etusijajärjestyksen mukaisesti. Lupamääräyksillä ehkäistään myös alueen roskaantumista sekä vaarallisista jätteistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista.

Kaivannaisjätettä koskevalla lupamääräyksellä varmistetaan sen suunnitelman mukainen hyödyntäminen ja ehkäistään sen käsittelystä aiheutuvia ympäristöhaittoja.

Lupamääräykset 17 ja 18:

Lupamääräykset on annettu tiedonkulun varmistamiseksi valvontaviranomaiselle ja edelleen tarvittaessa ympäristön asukkaille sekä myös valvonnan tehostamiseksi. Yhteyshenkilön tulee olla perillä laitoksen toiminnasta sekä huolehtia myös muusta kuin häiriö- ja poikkeustilanteisiin liittyvästä ajantasaisesta tiedonkulusta. Hänen tulee olla myös perehtynyt laitosta koskeviin maa-aines- ja ympäristölupiin.

Lupamääräys 19:

Kiviainesten hyödyntämisessä käytettävät tekniset ratkaisut kehittyvät jatkuvasti. Ottamalla käyttöön näitä uusia tekniikoita voidaan toiminnan ympäristöpäästöjä vähentää. Vaikka kyseisessä hankkeessa uusimpien tekniikoiden käyttöönotto ei olisi perustellusta syystä mahdollista, tulee toiminnanharjoittajan kuitenkin olla perillä alansa teknisestä kehityksestä.

Lupamääräys 20:

Lupamääräys tarkkailusta ja raportoinnista on annettu ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräysten noudattamisen seuranta ja ympäristövaikutusten arviointi edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. Maa-aineslain ja -asetuksen mukaan maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Tämä on tarpeen maa-ainesvarantojen seuraamiseksi.

Lupamääräys 21:

Lupamääräys alueen maisemoinnista on annettu alueen siistimiseksi ja puuston ja kasvillisuuden palauttamiseksi toiminnan päätyttyä. Jälkitasauksella ja pintamaan lisäyksellä jyrkät luiskat saadaan turvallisiksi ja mahdollistetaan niiden parempi taimettuminen. Alueen metsittäminen ja kasvillisuuden palauttaminen ovat tarpeen maisemallisista ja ekologisista syistä.

Lupamääräys 22:

Lupamääräys toiminta-alueella suoritettavista tarkastuksista on tarpeen valvonnan järjestämiseksi ja lupamääräysten noudattamisen valvomiseksi.

Lupamääräys 23:

Toiminnan harjoittajan tulee ilmoittaa toimintaa koskevista muutoksista toiminnan valvonnan ja ympäristöluvan muutostarpeen arvioinnin takia. Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toiminnanharjoittaja vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, rakenteiden poistamiseksi ja alueen kunnostamiseksi.

Lupamääräys 24:

Haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen ja hävittäminen on Euroopan unionissa viety lainsäädännön tasolle, jota kaikkien EU:n jäsenvaltioiden on noudatettava. Kansallisesti merkittävistä vieraslajeista on EU-lainsäädäntöön pohjautuvat kansalliset säädökset.

Lupamääräys 25:

MAL 21 §:n ja YSL 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä päätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on YSL 70 §:n mukaisesti noudatettava asetusta.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tällä päätöksellä myönnetty maa-aines- ja ympäristölupa on voimassa 10 vuotta päätöksen julkaisupäivästä lukien.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4, 5, 5a, 6, 10-12, 16b, 19-21, 23 ja 23a §:t

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten otosta (926/2005) 7-9 §:t

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 8, 11, 12, 14-17, 19, 20, 27, 29, 34, 42, 43, 47a, 48, 49, 52, 53, 58, 62, 66, 70, 87, 89, 94, 112-114, 134, 170, 190, 191, 198, 199 ja 205 §:t

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 11-15 §:t

Laki eräistä naapuruussuhteista (1920/26) 17 §

Jätelaki (2011/646) 8, 11-13, 15-17, 72 ja 73 §:t

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 3-13 §:t

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) 4 §

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 3-5 §:t

Valtioneuvoston asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (704/2019) 1 § ja liite B

MAKSUT

Maksujen muodostuminen

Maksu	Määrä €	Asettamisen ajankohta
Hakemuksen käsittelymaksu, MAL 23 §	10 000 €	Laskutetaan käsittelyn jälkeen
Aloittamislupahakemuksen käsittelymaksu, MAL 21 § ja YSL 199 §	300 €	Laskutetaan käsittelyn jälkeen
Vuotuinen valvontamaksu maa-aineslupa, MAL 23 §	3 550 €	Tarkastuksen yhteydessä vuosittain
Valvontamaksu ympäristölupa, YSL 168 §	155 €	Valvontaohjelman mukaisen tarkastuksen yhteydessä

Ottamistoiminnan vakuusmaksu, MAL 12 §	36 550 €	Asetettava ennen toiminnan aloittamista
Aloittamisluvan mukainen vakuusmaksu, MAL 21 § ja YSL 199 §	7 000 €	Asetettava, mikäli toiminta aloitetaan muutoksenhaun aikana

Perusteet

Laukaan kunnan maa-ainestaksa (Lupa- ja valvontalautakunta 12.12.2023 § 12 §)

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksa (Lupa- ja valvontalautakunta 22.2.2022 § 21)

Lisätiedot maksuista

YSL 199 §:n mukainen vakuus voidaan vapauttaa tämän päätöksen saatua lainvoiman ja toiminnan ollessa päätöksen mukaista.

Hakija vastaa siitä, että maa-ainestaksa 12 §:n mukainen vakuus on kaikissa tapauksissa voimassa koko luvan voimassaolon ajan siihen saakka, kunnes kunnan valvontaviranomainen on hyväksynyt lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet suoritetuiksi, jonka jälkeen vakuus vapautetaan. Lupaviranomainen pidättää itsellään oikeuden tarkistaa vakuuden suuruutta kustannustason nousua vastaavasti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lupa- ja valvontalautakunta antaa päätöksen tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös julkaistaan Laukaan kunnan verkkosivuilla www.laukaa.fi. Päätöstä koskeva kuulutus julkaistaan myös Laukaa-Konnevesi -lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusaika päättyy **24.1.2025**. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

JAKELU

Päätös

Hakija
Keski-Suomen ELY- keskus
Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset, joille on erikseen annettu tieto lupahakemuksesta

LIITTEET

Kartta hankealueesta, suunnitelmapakartat, valitusosoitus